

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๐
วันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่องพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การปฏิรูป
การมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบเพื่อความยั่งยืน (Inclusive Tourism)

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายนิกร จำนง

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ควรเพิ่มเติมเนื้อหาในรายงาน
เรื่อง การปฏิรูปการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบเพื่อความยั่งยืน (Inclusive Tourism) ให้มีความสมบูรณ์
มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะรายละเอียดเกี่ยวกับเป้าหมายของการปฏิรูปที่มุ่งเน้นให้ชุมชนและคนในพื้นที่เข้ามา
มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งจะเป็นช่องทางที่ช่วยสนับสนุนให้คนในพื้นที่มีรายได้
มากยิ่งขึ้น

๒. รัฐควรกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยอาจกำหนด
ให้คณะกรรมการนโยบายท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริม
การมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของประเทศทั้งระบบ และรัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ
อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ เช่น มาตรการลดหย่อน
ทางภาษี เป็นต้น

๓. รัฐควรกำหนดแนวทางการปฏิรูปการท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ และจัดทำคู่มือเกี่ยวกับ
วิธีการดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยวในภูมิสังคมต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่ เช่น
ทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม เป็นต้น เพื่อเป็น
การรณรงค์ให้คนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยวของประเทศไทยให้คงอยู่
อย่างยั่งยืนต่อไป

๔. ควรปลูกฝังจิตสำนึกให้คนไทยทุกคนเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม
และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ และช่วยกันธำรงรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยไว้ เพื่อส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต่อไป

นายอำพล จินดาวัฒนะ

๑. นอกจากรัฐจะมีนโยบายส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวหลักของประเทศ เช่น ธุรกิจโรงแรม
ขนาดใหญ่ หรือบริษัททัวร์แล้ว รัฐควรมีนโยบายส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวขนาดเล็กหรือการท่องเที่ยวที่เป็นตลาด
เฉพาะกลุ่มด้วย เช่น กรณีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยด้วยตนเอง โดยไม่ผ่านบริษัททัวร์
 เป็นต้น เนื่องจากเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวในเชิงลึกและสามารถซึมซับวัฒนธรรมไทยได้เป็นอย่างดี
ซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวอยากเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

๒. รัฐควรกำหนดให้มึนโยบายการท่องเที่ยวที่มุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมให้มีการจัดการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเป็นการใช้ชุมชนเป็นฐานในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อพัฒนาให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น และยังเป็นการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมได้อีกด้วย

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและเสริมสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพื่อให้เกิดแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และทำให้เกิดความประทับใจและมีความประสงค์จะกลับมาท่องเที่ยวในประเทศอีกในโอกาสต่อไป นอกจากนี้ควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้การพัฒนางานด้านการท่องเที่ยวเกิดผลเป็นรูปธรรม และสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศได้อย่างยั่งยืน

นายเสรี สุวรรณภานนท์

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ควรนำกีฬาสากลหรือกีฬาประเพณีต่าง ๆ มาเป็นจุดสร้างแรงดึงดูดแก่นักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสาธารณะให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวและก่อให้เกิดรายได้กับประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ควรหาแนวทางหรือมาตรการปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสถานที่ท่องเที่ยว เช่น การทิ้งขยะให้เป็นที่ การไม่ทำลายวัตถุสิ่งของในสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้การท่องเที่ยวของประเทศได้รับการพัฒนาและอนุรักษ์ให้มีความยั่งยืนสืบไป

คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์

หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศ ควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน รวมทั้งควรสนับสนุนภาคประชาชน เอกชน และท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาประเพณีและวัฒนธรรม โบราณสถานต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิรูปการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบเพื่อความยั่งยืน (Inclusive Tourism) ดำเนินไปอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ควรมีการพิจารณาทบทวนและแก้ไขกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อประชาชนในการเข้าร่วมในการพัฒนางานด้านการท่องเที่ยว ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ สามารถดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเองได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การท่องเที่ยวของประเทศได้รับการอนุรักษ์ และสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศต่อไป

นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในประเด็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น การสร้างความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว การสร้างความเชื่อมั่นด้านการรักษาพยาบาลให้กับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ การจัดสร้างสิ่งสาธารณูปโภคโดยเฉพาะห้องสุขาให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว การรักษาดูแลความสะอาดของอาหารริมทาง (Street Food) เป็นต้น เพื่อให้เกิดแรงดึงดูดและความเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และทำให้เกิดการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของประเทศที่มีความยั่งยืนต่อไป

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษา ในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เข้ามาทำหน้าที่แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะ วันเสาร์ - วันอาทิตย์ ซึ่งจะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมีความสนใจในการท่องเที่ยวมากขึ้น และสามารถสร้างรายได้ ให้กับนักเรียนนักศึกษา รวมทั้งจะทำให้การปฏิรูปการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบเพื่อความยั่งยืน (Inclusive Tourism) เกิดผลเป็นรูปธรรมและสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวให้สำเร็จตามเป้าประสงค์ของการปฏิรูป

นายต่อพงศ์ เสลานนท์

ควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการและผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งหมายรวมถึงการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางและห้องสุขา เพื่อให้นักท่องเที่ยวทั้งประชาชน และนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้รับความสะดวกสบาย นอกจากนี้ ในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ควรจัดให้มีการบรรยายหรือจัดทำป้ายอธิบายความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้พร้อมไปกับการท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งจะทำให้เกิดความประทับใจกับนักท่องเที่ยวและดึงดูดให้นักท่องเที่ยว เดินทางกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง รวมทั้งสร้างรายได้ให้กับประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน

นายธานินทร์ ณะเอม

๑. ชุมชนหรือท้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญในเรื่องของการส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังนั้น แผนพัฒนา ของจังหวัดและอำเภอจึงควรมีการตั้งงบประมาณและแผนงานการท่องเที่ยวในระดับชุมชนหรือท้องถิ่น ที่ชัดเจนว่าจะส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้อย่างไร

๒. สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนหรือท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและเกิดความปลอดภัย มากยิ่งขึ้น เช่น การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ร้อนในเขตพื้นที่ในจังหวัดกระบี่ ควรให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุขเข้ามาดูแลในเรื่องของความปลอดภัย ความสะอาด และการสาธารณสุข ส่วนสถาบันการศึกษาในพื้นที่อาจให้การสนับสนุนในเรื่องของข้อมูลทางด้านวิชาการ โดยได้รับงบประมาณ ในการวิจัยจากภาครัฐหรือหน่วยงานส่วนกลาง เป็นต้น

นายกิตติ กิตติโชควัฒนา

๑. การปฏิรูปด้านการท่องเที่ยว ภาครัฐจะต้องคำนึงถึงประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ โดยจะต้องส่งเสริม หรือสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ รวมทั้งทำให้การท่องเที่ยวเกิดการกระจายตัว ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการบูรณาการ การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

๒. ภาครัฐควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้การรถไฟแห่งประเทศไทยจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อวีดิทัศน์ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศ เช่น การเปิดวีดิทัศน์ เผยแพร่ข้อมูลและภาพสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดที่เป็นเส้นทางเดินรถ เป็นต้น

๓. ภาครัฐควรมีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติหรือท้องถิ่น เพื่อให้เด็กและเยาวชน ได้มีความตระหนักรู้หรือเล็งเห็นถึงความสำคัญและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมเหล่านั้นต่อไป

นายกษิต ภิรมย์

๑. การมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวเป็นเป็นเรื่องที่สำคัญ แต่ในรายงานของคณะกรรมการฯ ไม่ได้มีการขยายความของคำว่า “การมีส่วนร่วม” นั้น หมายถึงใคร เช่น ใครเป็นเจ้าของ ใครเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ใครเป็นผู้รับผิดชอบ เป็นต้น ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงควรมีการนิยามคำดังกล่าวไว้ในรายงาน เพื่อให้เกิดความชัดเจน

๒. การปฏิรูปการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบเพื่อความยั่งยืน (Inclusive Tourism) มีผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวอยู่ ๓ ระดับ กล่าวคือ ๑) ระดับชุมชนหรือหมู่บ้าน ๒) ระดับคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ ๓) ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ หรือจังหวัด ซึ่งประชาชนในชุมชน หรือพื้นที่จะต้องเป็นผู้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการ ตลอดจนแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ของตนว่า จะมุ่งเน้นหรือให้ความสำคัญในเรื่องของการท่องเที่ยวในด้านใดเป็นสำคัญ เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านโบราณสถาน ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต หรือหัตถกรรม เป็นต้น ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ หรือจังหวัดนั้น จะทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนในด้านของงบประมาณให้กับชุมชนหรือหมู่บ้านต่อไป

๓. ภาครัฐควรมีการบูรณาการหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวที่มีความซ้ำซ้อนและไม่เกิดประโยชน์ โดยอาจโอนภารกิจกลับคืนไปยังกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตลอดจนควรมีการพิจารณาทบทวน เรื่องของงบประมาณในการบริหารจัดการและดูแลสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ หากสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนั้น อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใดก็ควรจะให้หน่วยงานนั้นโดยตรง เพื่อให้การบริหารจัดการและดูแลสถานที่ท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด

๑. ภาครัฐควรมีการส่งเสริมองค์ความรู้ ศักยภาพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ให้บริการ รถโดยสารสาธารณะ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว

๒. ภาครัฐควรสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหรือการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่น

๓. ภาครัฐควรผลักดันเรื่องของการท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อกำหนดว่าจะให้หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานรอง และหน่วยงานสนับสนุนในเรื่องดังกล่าว

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิท

๑. ภาครัฐควรกระจายบทบาทการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวลงไปสู่ชุมชนหรือท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่นมีความเข้มแข็งในด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

๒. ภาครัฐควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเหมือนเช่นในต่างประเทศ ตลอดจนเผยแพร่องค์ความรู้ในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติให้กับชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีความพร้อม เพื่อให้ชุมชนหรือท้องถิ่นพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการท่องเที่ยว เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหามลพิษ หรือปัญหาการกระจายรายได้ให้แก่ชุมชนหรือท้องถิ่น เป็นต้น โดยเฉพาะหน่วยงานในระดับจังหวัด อำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับชุมชนหรือท้องถิ่นมากที่สุด

๔. ภาครัฐควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำสารคดีหรือภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย เพื่อเผยแพร่ไปยังประเทศเป้าหมายต่าง ๆ ตลอดจนรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์

พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก

๑. ภาครัฐควรผลักดันเรื่องของการท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติ ตลอดจนปลูกฝังค่านิยม ทักษะคติ และจิตสำนึกในเรื่องของความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแก่ประชาชน โดยให้ประชาชนช่วยกันสอดส่องดูแลนักท่องเที่ยว และเป็นหูเป็นตาให้กับหน่วยงานของรัฐ เพื่อสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่ดีให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๒. ภาครัฐควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของมาตรการรักษาความปลอดภัย โดยกำหนดให้มีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลัก และกำหนดเขตพื้นที่การท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย ตลอดจนสร้างเครือข่ายอาสาสมัครด้านความปลอดภัยขึ้น เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

นายชูชัย ศุภวงศ์

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดการพัฒนาการท่องเที่ยวตามบริบทของแต่ละชุมชนและให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยอยู่บนพื้นฐานของศักยภาพทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชนในท้องถิ่น ศักยภาพด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับ ตลอดจนศักยภาพทางด้านบริหารจัดการการท่องเที่ยวเฉพาะของแต่ละชุมชนให้มีคุณภาพ

๒. คณะกรรมการควรพิจารณาจัดให้การท่องเที่ยวอยู่ในประเด็นด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากมีศักยภาพและมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ตลอดจนวางโครงสร้างเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นจริง เพื่อเป็นกลไกประสานงานและถ่ายทอดข้อมูลระหว่างทุกภาคส่วนให้สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับผู้มีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. รัฐควรสนับสนุนและเสริมสร้างความยั่งยืนด้านการท่องเที่ยวชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะความร่วมมือของท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีงานทำอย่างต่อเนื่อง และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

ศาสตราจารย์ดุษิต เครื่องงาม

๑. ควรส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนทั่วประเทศโดยการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความรู้ความสามารถและบทบาทที่สำคัญในการดำเนินงานตั้งแต่การตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินงาน การสรุปบทเรียน รวมทั้งมุ่งเน้นให้เกิดความยั่งยืนสู่คนรุ่นลูกหลาน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมกิจกรรมการสร้างรายได้ให้กับชุมชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะสภาพการค้า เช่น การจัดกิจกรรมถนนคนเดินแดนสวรรค์ อาทิ ซอยรวงน้ำ ซอยอนิยะ ถนนสีลม และถนนข้าวสาร เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมกิจการร้านค้ารายย่อย รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเดินออกกำลังกายหรือดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวและซื้อสินค้ามากขึ้น

๓. ควรให้มีการบูรณาการงานด้านการท่องเที่ยว และสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง เพื่อเพิ่มการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งจะเป็นการสร้างความยั่งยืนด้านการท่องเที่ยวต่อไป

พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์

๑. ควรส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว โดยช่วยกันดูแลสอดส่องเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและความปลอดภัย ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนให้บริการจากใจในฐานะเจ้าของบ้านที่ดี สำนักรักบ้านเกิด และมีความรับผิดชอบต่อชุมชน

๒. ควรให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดทิศทางของการท่องเที่ยวบนฐานคิดที่ว่าชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรและเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากการท่องเที่ยว โดยการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตและวิถีการผลิตของชุมชน มาใช้เป็นต้นทุนหรือปัจจัยในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม

๓. ควรกระตุ้นให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการจัดการท่องเที่ยว ซึ่งไม่เพียงแต่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ต้องสร้างศักยภาพของคนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการ โดยใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อนำไปสู่การดูแลรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยให้มีความสมดุลกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม รวมทั้งการเกื้อกูลต่อเศรษฐกิจของชุมชนในอนาคต

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
เรื่อง การปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

๑. ข้อเสนอของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ในประเด็น การเลือกประธานสภาผู้แทนราษฎรควรมาจากบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และเป็นที่ยอมรับ โดยไม่จำเป็นต้องมาจากพรรคการเมืองเสียงข้างมาก นั้น อาจขัดต่อหลักสากลที่ต้องมีความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งใช้เสียงข้างมากในการเลือกตั้ง ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้กำหนดสาระสำคัญที่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปดังกล่าว ดังนั้น ควรมีการพิจารณาทบทวนและกำหนด ข้อเสนอหรือแผนการปฏิรูปให้มีความสอดคล้องกับหลักการและเป็นที่ยอมรับตามหลักสากล

๒. การแก้ไขปัญหาการใช้งบประมาณในการศึกษาดูงานต่างประเทศที่ไม่มีประสิทธิภาพ โดยการตัดงบประมาณในรายการดังกล่าวจะเป็นการตัดโอกาสหรือตัดสิทธิของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ดังนั้น ควรมีการพิจารณา เนื้อหาในส่วนนี้หรือควรกำหนดข้อจำกัดด้านงบประมาณในการศึกษาดูงานต่างประเทศให้มีความรัดกุม มากยิ่งขึ้นแทน

๓. สำนักงบประมาณของรัฐสภา ควรเพิ่มขีดความสามารถในการติดตาม และวิเคราะห์งบประมาณ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามงบประมาณของรัฐสภาขึ้น เพื่อเพิ่มบทบาทการติดตามงบประมาณ ของรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นายจุมพล สุขมัน

๑. ควรมีการกำหนดแนวทางหรือหลักการของวัตถุประสงค์การไปศึกษาดูงานต่างประเทศ ของคณะกรรมการ และความซ้ำซ้อนในเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกัน ก่อนการเดินทางไปศึกษาดูงานแทน การยกเลิกการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศของสมาชิกทั้งสองสภา

๒. การกำหนดให้สมาชิกรัฐสภารายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ และผู้ช่วยดำเนินงานประจำสมาชิกทั้งสองสภาต่อเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือเลขาธิการวุฒิสภา แล้วแต่กรณี นั้น อาจขัดต่อหลักการบริหารงาน เนื่องจากเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือเลขาธิการวุฒิสภา เป็นฝ่ายสนับสนุนการทำงานของสมาชิกรัฐสภา ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดรายละเอียดข้างต้นให้มีความชัดเจน มากยิ่งขึ้นด้วย

๓. หากกำหนดคุณสมบัติให้ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำ คณะกรรมการเป็นบุคคลที่ต้องมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์โดยตรง และสามารถรองรับภารกิจของคณะกรรมการในแต่ละด้าน รวมทั้งต้องสามารถช่วยสนับสนุนการทำงานของ คณะกรรมการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยรับค่าตอบแทนที่เหมาะสม นั้น อาจมีข้อจำกัดด้านบุคลากร ซึ่งไม่สามารถเข้ามาปฏิบัติงานได้เต็มเวลาราชการ ดังนั้น ควรมีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๔. ควรมีการกำหนดเงินค่าตอบแทนในตำแหน่งนักกฎหมายนิติบัญญัติ ซึ่งเป็นบุคลากรที่สนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ และควรมีมาตรการลดการแทรกแซงทางการเมืองภายในรัฐสภา เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความรู้ความสามารถ และเป็นการลดปัญหาการแทรกแซงทางการเมืองในการแต่งตั้งโยกย้ายตำแหน่งได้

นายศานิตย์ นาคสุขศรี

๑. การดำเนินงานของสถาบันพระปกเกล้าควรเป็นการมุ่งสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการให้แก่ตัวองค์กรมากกว่าการสนับสนุนข้อมูลให้แก่สมาชิกเป็นรายบุคคล เนื่องจากสมาชิกรัฐสภาต่างมีผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ และผู้ช่วยดำเนินการประจำตัวทำหน้าที่ดังกล่าวอยู่แล้ว

๒. การเสนอให้สถาบันพระปกเกล้า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา บูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการให้แก่รัฐสภาและสมาชิกรัฐสภานั้น อาจไม่เหมาะสม เนื่องจากแต่ละองค์กรมีหน้าที่และแนวทางการบริหารองค์กรที่แตกต่างกัน รวมทั้งบางเรื่องอาจมีผลกระทบต่อบุคลากรของรัฐสภาซึ่งไม่เกิดผลดีแต่ประการใด

๓. การเสนอให้ปรับบทบาทหน้าที่ของสถาบันพระปกเกล้าให้เป็นหน่วยงานด้านวิชาการ เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจไม่เหมาะสมนัก เนื่องจากทั้งสององค์กรดำเนินงานในมิติที่แตกต่างกัน แต่หากต้องการแก้ไขปัญหาเรื่องการสนับสนุนงานวิชาการให้แก่รัฐสภาก็ควรจะต้องพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเสียก่อน

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม

๑. ควรจัดตั้งสำนักหรือกลุ่มงานพระราชรัฐขึ้นเป็นศูนย์กลางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และเป็นศูนย์ช่วยรวบรวมรายชื่อประชาชนผู้ต้องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมทั้งอาจกำหนดให้สถาบันพระปกเกล้าทำหน้าที่ช่วยยกร่างกฎหมายให้แก่ประชาชนที่ต้องการเสนอกฎหมาย อันจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญได้อย่างเต็มที่

๒. ควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคำแปรญัตติร่างกฎหมาย โดยการกำหนดให้ผู้แปรญัตติไม่สามารถสงวนคำแปรญัตติไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยได้ หากคณะกรรมการธิการมีมติเป็นเอกฉันท์ไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตตินั้น เนื่องจากที่ผ่านมา สภามักใช้ระยะเวลาพิจารณาร่างกฎหมายค่อนข้างนานทั้งที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างเกี่ยวกับถ้อยคำในกฎหมายเพียงบางคำเท่านั้นซึ่งไม่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาร่างกฎหมายเท่าใดนัก

๓. ควรกำหนดหลักเกณฑ์การเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมการธิการให้มีความเหมาะสม รวมทั้งเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนมากที่สุด เช่น อาจกำหนดว่า ประเด็นที่คณะกรรมการธิการสามารถเดินทางไปศึกษาดูงานได้ จะต้องเป็นเรื่องที่เป็นนวัตกรรมใหม่หรือเป็นองค์ความรู้ใหม่หรือเป็นปัญหาที่ประเทศยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยแนวทางที่มีอยู่ได้ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังควรพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหบางประการ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมและผิดจริยธรรมด้วย เช่น การโอนเงินงบประมาณการเดินทางไปศึกษาดูงานระหว่างคณะกรรมการธิการ เป็นต้น

นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์

๑. คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ควรสรุปเพิ่มเติมในประเด็นที่ว่า เมื่อมีการปฏิรูปรัฐสภาแห่งใหม่ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการแล้ว จะส่งผลให้รัฐสภาแห่งใหม่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างไร

๒. ควรมีระเบียบหรือข้อบังคับในการปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมของสมาชิกรัฐสภาที่มีความชัดเจนว่าสิ่งใดปฏิบัติได้ และสิ่งใดเป็นข้อห้ามของสมาชิกรัฐสภา พร้อมทั้งมีบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนข้อกำหนดดังกล่าว แทนการจัดทำประมวลจริยธรรม

๓. ควรปฏิรูปให้รัฐสภาเป็นองค์กรที่มีความทันสมัยซึ่งสามารถสนับสนุนการทำหน้าที่ของสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีมาปรับปรุงให้รัฐสภาเป็นสำนักงานไร้กระดาษ (Paperless Office) นอกจากนี้ ควรพัฒนาห้องสมุดรัฐสภาให้มีความทันสมัย และสามารถสืบค้นข้อมูลได้ทุกชนิด เพื่อให้เป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลทางวิชาการที่เป็นที่พึ่งของประชาชน

พลเอก นคร สุขประเสริฐ

๑. มีประเด็นเรื่องการรักษาความปลอดภัยภายในรัฐสภาที่ควรดำเนินการปฏิรูป ดังนี้

๑) การรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังไม่มีมาตรฐานเท่าที่ควร ดังนั้น จึงควรปรับปรุงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น และคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติงานด้วยความเข้มงวดและสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องปฏิบัติกับบุคคลในทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้สามารถป้องกันเหตุร้ายต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนควรชี้แจงให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิกรัฐสภา มีความเข้าใจและเคารพมาตรการรักษาความปลอดภัย

๒) มาตรการรักษาความปลอดภัยในบางเรื่องหรือพื้นที่บางส่วนของรัฐสภายังไม่เข้มงวดมากนัก ดังนั้น ควรเพิ่มความเข้มงวดของมาตรการรักษาความปลอดภัยต่าง ๆ ของรัฐสภาให้มากขึ้น เช่น การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการหรือผู้รับจ้างที่เข้ามาดำเนินการในบริเวณรัฐสภา เป็นต้น เพื่อให้ทุกพื้นที่ในรัฐสภา มีความปลอดภัยอย่างแท้จริง

๓) ควรเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยของเอกสารให้มีความเข้มงวดมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันเอกสารหรือข้อมูลที่เป็นความลับถูกเผยแพร่ออกสู่ภายนอกซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายตามมาได้

๒. การแก้ไขปัญหาเรื่องการสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงและดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานทั้งสองเสียก่อน เช่น การพิจารณาว่า สำนักงานมีการบริหารจัดการและมอบหมายงานให้แก่บุคลากรอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของงานแล้วหรือไม่ เป็นต้น หากดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว ยังไม่สามารถช่วยพัฒนาหรือปรับปรุงข้อบกพร่องได้ จึงให้สถาบันพระปกเกล้าเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนงานด้านนั้น ๆ ให้แก่สมาชิกต่อไป

ภายหลังจากนั้น ประธานของที่ประชุม ได้ขอปรึกษาที่ประชุมเพื่อเลื่อนการพิจารณารายงานฉบับดังกล่าวไปในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศครั้งต่อไป ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทา
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สำนักกรรมการ ๓